

Alueiden kehittäminen

Per-Stefan Nyholm

kirjaamo@lvm.fi

eeva.linkama@lvm.fi

LVM/2009/03/2016

LAUSUNTO SAARISTOLIIKENNETÄ KOSKEVISTA ASETUSLUONNOKSISTA

Liikenne- ja viestintäministeriö on 16.11.2016 pyytänyt Uudenmaan liiton lausunnon luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi saariston liikenne- ja kuljetuspalvelujen kohtuullisista maksuista sekä luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi saaristoliikenteen tukemiseksi myönnettävistä avustuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n muuttamisesta.

Asetukset koskevat saariston yhteysalusliikennettä. Valtion suoraan hankkimat yhteysalusliikenteen palvelut ovat tällä hetkellä käyttäjille maksuttomia, kun taas tuetuilla reiteillä muilta käyttäjiltä kuin vakinaisilta asukkailta peritään maksu.

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi saariston liikenne- ja kuljetuspalvelujen kohtuullisista maksuista on saaristolain nojalla annettava uusi asetukset, jonka myötä jatkossa valtion hankkimassa yhteysalusliikenteessä kaikilta matkustajilta perittäisiin kohtuulliset maksut. Asetusmuutoksessa puolestaan saatettaisiin valtion tukemilla yksityisten elinkeinonharjoittajien saaristoreiteillä perittävät kuljetusmaksut koskemaan myös vakinaisia asukkaita muiden matkustajien tapaan.

Uudenmaan liitto on tutustunut asetusluonnoksiin ja antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Saariston vakituisten asukkaiden matkat ja tavarankuljetukset ovat olleet maksuttomia. Muiden liikkujien osalta matkat ja kuljetukset ovat olleet maksuttomia vuodesta 2009 alkaen, lukuun ottamatta tuettua saaristoliikennettä, josta on peritty maksuja muilta kuin vakituksilta asukkailta. Tämä on perustunut näkemykseen, että yhteysalukset ovat saaristoliikenteen osalta verrattavissa mantereen liikenneväyliin. Liikenne- ja viestintäministeriön nyt esittämä asetusluonnos perustuu näkemykseen, että yhteysalusliikennettä tulisi verrata mantereen joukkoliikenteeseen.

Mikäli maksut otetaan käyttöön se merkitsisi vuosikymmeniä harjoitetun saaristopolitiikan olennaista muutosta. Maksujen saaristolaisille tuoma ylimääräinen kustannusrasite vähentäisi saariston kokoaikaista ja osa-aikaista asutusta sekä heikentäisi olennaista saaristomatkaileyritysten ja muiden yritysten kilpailukykyä usein kohtalokkaasti mantereeseen ja maantielossien takaisin yrityksiin nähden. Uudenmaan liitto toteaa kuitenkin, että yhteysalusliikenteen pienessä osassa, tuettavassa saaristoliikenteessä, on muilla kuin saariston vakinaisilla asukkailla ollut kohtuulliset maksut.

Uudenmaan liitto toteaa nykyisen saaristolain edellyttävän, että saaristoliikennemaksut ovat ilmeiset tai kohtuulliset. Asetusluonnoksessa esitetyjä taksoja ei voida missään tapauksissa pitää kohtuullisina.

Tähän verrattuna pienempi mutta kuitenkin selvä puute asetusluonnoksessa on se, ettei edes saaristoliikennettä ole tarkasteltu kokonaisuutena, jossa olisivat olleet mukana myös yleisten teiden maantielauttaliikenne ja yksityistielosliikenne sekä saaristoalueiden vesi- ja tieliikenteen muut osat.

Uudenmaan liitto huomauttaa että esitetty maksutaulukon mukainen taksa aiheuttaa useimmille saaristossa toimiville yrityksille kohtuuttomia lisäkustannuksia, joista selviäminen voi lakkauttaa koko yritystoiminnan.

Asetusluonnoksen mukaan saaristokunnat voivat myöntää avustusta vakinaisille asukkaille, jos katsovat sen tarpeelliseksi. Tiukan kuntatalouden aikaan avustusten jakaminen on epätodennäköistä. Tämä myös jättäisi yritykset edelleen vaikeaan asemaan.

Edellä olevaan viitaten Uudenmaan liitto katsoo, että suurimpien saaristoalueiden liikenneinfrastruktuurina toimiva yhteysalusliikenne, jota tulee verrata mantereen liikenneväyliin, edelleen tulisi pysyä maksuttomana kaikille liikennöijäryhmille. Asetusluonnoksen ehdotuksen toteutuksessa Uudenmaan liitto toteaa, että saaristoalueen yritystoiminnan edellytyksiä ja laajemmin myös hyvän elämisen ympäristöä heikennetään.

Ossi Savolainen
Maakuntajohtaja

Jakelu

Uudenmaan liitto / kirjaamo

Tiedoksi

Saaristoasiain neuvottelukunta\Jorma Leppänen